

Historie

Fagformål for faget historie

Eleverne skal i faget historie opnå sammenhængsforståelse i samspil med et kronologisk overblik og kunne bruge denne forståelse i deres hverdags- og samfundsliv. Eleverne skal blive fortrolige med dansk kultur og historie.

Stk. 2. Eleverne skal arbejde analytisk og vurderende med historiske sammenhænge og problemstillinger for at udbygge deres forståelse af menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne og opnå indsigt i kontinuitet og forandring.

Stk. 3. Elevernes historiske bevidsthed og identitet skal styrkes med henblik på, at de forstår, hvordan de selv, deres livsvilkår og samfund er historieskabte. Derved opnår eleverne forudsætninger for at leve i et demokratisk samfund.

Kompetencemål

Kompetenceområde	Efter 4. klassetrin	Efter 6. klassetrin	Efter 9. klassetrin
Kronologi og sammenhæng	Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder	Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger
Kildearbejde	Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden	Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at gøre rede for fortolkninger af fortiden	Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger
Historiebrug	Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid

Historie

Efter klassesetning

Historie

Færdigheds- og vidensmål (efter 4. klassesettrin)

De blå/grå felter angiver de bindende rammer i Fælles Mål

De grønne felter angiver vejledende færdigheds- og vidensmål

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål									
			Kronologi		Familie og fællesskaber		Livsgrundlag og produktion		Samfund		Historiekanon	
Kronologi og sammenhæng	Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	1.	Eleven kan placere elementer fra historien tidsmæssigt i forhold til hinanden	Eleven har viden om relativ kronologi	Eleven kan sammenligne tidlige tiders familie, slægt og fællesskaber med eget liv	Eleven har viden om fællesskaber før og nu	Eleven kan beskrive ændringer i livsgrundlag og produktion	Eleven har viden om livsgrundlag og produktion før og nu	Eleven kan beskrive ændringer i magtforhold og samfundsstrukturer over tid	Eleven har viden om magtforhold og samfundsstrukturer før og nu	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter
Kildearbejde	Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden	1.	Historiske spor		Kildeanalyse		Sprog og skriftsprog					
			Eleven kan bruge historiske spor i lokalområdet til at fortælle om fortiden	Eleven har viden om identifikation af historiske spor i lokalområdet	Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksformer som kilder til at beskrive fortiden	Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber	Eleven kan læse enkle historiske kilder og udtrykke sig sprogligt enkelt om deres indhold	Eleven har viden om enkle fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur				
Historiebrug	Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	1.	Historiske scenarier		Historiske fortællinger		Historisk bevidsthed					
			Eleven kan opnå viden om historie gennem brug af historiske scenarier	Eleven har viden om historiske scenarier	Eleven kan skelne mellem typer af historiske fortællinger	Eleven har viden om særtræk ved historiske fortællinger	Eleven kan forklare, hvorledes de og andre er historisk skabte og skaber historie	Eleven har viden om personer og hændelser, der tillægges betydning i historien				

Historie

Færdigheds- og vidensmål (efter 6. klassetrin)

De blå/grå felter angiver de bindende rammer i Fælles Mål
De grønne felter angiver vejledende færdigheds- og vidensmål

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål							
Kronologi og sammenhæng	Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder		Kronologi, brud og kontinuitet		Principper for overblik		Det lokale, regionale og globale		Historiekanon	
		1.	Eleven kan placere historiske perioder i absolut kronologisk sammenhæng	Eleven har viden om historiske perioders tidsmæssige placering	Eleven kan inddele historien efter principper for overblik	Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan redegøre for samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie	Eleven har viden om samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter
2.	Eleven kan identificere brud og kontinuitet i historien	Eleven har viden om væsentlige træk ved historiske perioder	Eleven kan begrunde principper for inddeling af historien	Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan redegøre for konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden	Eleven har viden om konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden				
Kildearbejde	Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at gøre rede for fortolkninger af fortiden		Historiske problemstillinger		Kildeanalyse		Sprog og skriftsprog			
		1.	Eleven kan identificere historiske problemstillinger	Eleven har viden om kendetegn ved historiske problemstillinger	Eleven kan bruge kildekritiske begreber i arbejdet med historiske spor, medier og andre udtryksformer	Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan læse historiske kilder og udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold og formål	Eleven har viden om fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur		
2.	Eleven kan formulere enkle historiske problemstillinger	Eleven har viden om kriterier for opstilling af enkle historiske problemstillinger	Eleven kan vurdere brugbarheden af historiske spor, medier og andre udtryksformer til at belyse historiske problemstillinger	Eleven har viden om kildekritiske begreber						
Historiebrug	Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum		Historiske scenarier		Konstruktion og historiske fortællinger		Historisk bevidsthed			
		1.	Eleven kan opstille historiske scenarier for at få indsigt i samfundsforhold i fortiden	Eleven har viden om elementer, der indgår i historiske scenarier	Eleven kan konstruere historiske fortællinger	Eleven har viden om struktur i historiske fortællinger	Eleven kan analysere brug og funktion af fortalt historie	Eleven har viden om særtræk ved fortalt historie		
2.	Eleven kan begrunde valg af historiske scenarier til at få indsigt i samfundsforhold i fortiden	Eleven har viden om kriterier for valg af historiske scenarier	Eleven kan forklare historiske fortællingers sammenhæng med fortidsfortolkninger og nutidsforståelser	Eleven har viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolkninger og nutidsforståelser						

Historie

Færdigheds- og vidensmål (efter 9. klassetrin)

De blå/grå felter angiver de bindende rammer i Fælles Mål

De grønne felter angiver vejledende færdigheds- og vidensmål

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål							
			Kronologi, brud og kontinuitet		Principper for overblik		Det lokale, regionale og globale		Historiekanon	
Kronologi og sammenhæng	Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	1.	Eleven kan sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng	Eleven har viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger	Eleven kan anvende principper for inddelingen af historien til at få et historisk overblik	Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter
		2.	Eleven kan forklare hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud	Eleven har viden om historisk udvikling	Eleven kan forklare brug af principper for inddeling af historien til at få et historisk overblik	Eleven har viden om faktorer, der ligger til grund for principper for inddeling af historien				
Kildearbejde	Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger		Historiske problemstillinger og løsningsforslag		Kildeanalyse		Sprog og skriftsprog			
		1.	Eleven kan formulere historiske problemstillinger	Eleven har viden om udarbejdelse af historiske problemstillinger	Eleven kan forklare valget af kildekritiske begreber til analyse af historiske spor, medier og udtryksformer	Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger	Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt historiske kilders formål og struktur		
2.	Eleven kan udarbejde løsningsforslag på historiske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder	Eleven har viden om metoder til udarbejdelse af løsningsforslag	Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger	Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder						
Historiebrug	Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid		Historiske scenarier		Konstruktion og historiske fortællinger		Historisk bevidsthed			
		1.	Eleven kan udlede forklaringer på historiske forhold og forløb ud fra historiske scenarier	Eleven har viden om historiske scenariers funktion	Eleven kan redegøre for sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger	Eleven har viden om sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger	Eleven kan redegøre for brug af fortiden i argumentation og handling	Eleven har viden om funktion af historie i fortid og nutid		
		2.			Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte	Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv	Eleven kan diskutere egen og andres historiske bevidsthed	Eleven har viden om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed		

Historie

Efter kompetenceområde

Historie

Færdigheds- og vidensmål (Kronologi og sammenhæng)

De blå/grå felter angiver de bindende rammer i Fælles Mål

De grønne felter angiver vejledende færdigheds- og vidensmål

Klassetrin	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål									
			Kronologi		Familie og fællesskaber		Livsgrundlag og produktion		Samfund		Historiekanon	
Efter 4. klassetrin	Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	1.	Eleven kan placere elementer fra historien tidsmæssigt i forhold til hinanden	Eleven har viden om relativ kronologi	Eleven kan sammenligne tidlige tiders familie, slægt og fællesskaber med eget liv	Eleven har viden om fællesskaber før og nu	Eleven kan beskrive ændringer i livsgrundlag og produktion	Eleven har viden om livsgrundlag og produktion før og nu	Eleven kan beskrive ændringer i magtforhold og samfundsstrukturer over tid	Eleven har viden om magtforhold og samfundsstrukturer før og nu	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter
Efter 6. klassetrin	Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder	1.	Kronologi, brud og kontinuitet		Principper for overblik		Det lokale, regionale og globale		Historiekanon			
		2.	Eleven kan placere historiske perioder i absolut kronologisk sammenhæng	Eleven har viden om historiske perioders tidsmæssige placering	Eleven kan inddele historien efter principper for overblik	Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan redegøre for samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie	Eleven har viden om samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter		
			Eleven kan identificere brud og kontinuitet i historien	Eleven har viden om væsentlige træk ved historiske perioder	Eleven kan begrunde principper for inddeling af historien	Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan redegøre for konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden	Eleven har viden om konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden				
Efter 9. klassetrin	Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	1.	Kronologi, brud og kontinuitet		Principper for overblik		Det lokale, regionale og globale		Historiekanon			
		2.	Eleven kan sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng	Eleven har viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger	Eleven kan anvende principper for inddelingen af historien til at få et historisk overblik	Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter		
			Eleven kan forklare hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud	Eleven har viden om historisk udvikling	Eleven kan forklare brug af principper for inddeling af historien til at få et historisk overblik	Eleven har viden om faktorer, der ligger til grund for principper for inddeling af historien						

Historie

Færdigheds- og vidensmål (Kildearbejde)

De blå/grå felter angiver de bindende rammer i Fælles Mål

De grønne felter angiver vejledende færdigheds- og vidensmål

Klassetrin	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål					
Efter 4. klassetrin	Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden		Historiske spor		Kildeanalyse		Sprog og skriftsprog	
		1.	Eleven kan bruge historiske spor i lokalområdet til at fortælle om fortiden	Eleven har viden om identifikation af historiske spor i lokalområdet	Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksformer som kilder til at beskrive fortiden	Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber	Eleven kan læse enkle historiske kilder og udtrykke sig sprogligt enkelt om deres indhold	Eleven har viden om enkle fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur
Efter 6. klassetrin	Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at gøre rede for fortolkninger af fortiden		Historiske problemstillinger		Kildeanalyse		Sprog og skriftsprog	
		1.	Eleven kan identificere historiske problemstillinger	Eleven har viden om kendetegn ved historiske problemstillinger	Eleven kan bruge kildekritiske begreber i arbejdet med historiske spor, medier og andre udtryksformer	Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan læse historiske kilder og udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold og formål	Eleven har viden om fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur
2.	Eleven kan formulere enkle historiske problemstillinger	Eleven har viden om kriterier for opstilling af enkle historiske problemstillinger	Eleven kan vurdere brugbarheden af historiske spor, medier og andre udtryksformer til at belyse historiske problemstillinger	Eleven har viden om kildekritiske begreber				
Efter 9. klassetrin	Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger		Historiske problemstillinger og løsningsforslag		Kildeanalyse		Sprog og skriftsprog	
		1.	Eleven kan formulere historiske problemstillinger	Eleven har viden om udarbejdelse af historiske problemstillinger	Eleven kan forklare valget af kildekritiske begreber til analyse af historiske spor, medier og udtryksformer	Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger	Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt historiske kilders formål og struktur
2.	Eleven kan udarbejde løsningsforslag på historiske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder	Eleven har viden om metoder til udarbejdelse af løsningsforslag	Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger	Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder				

Historie

Færdigheds- og vidensmål (Historiebrug)

De blå/grå felter angiver de bindende rammer i Fælles Mål

De grønne felter angiver vejledende færdigheds- og vidensmål

Klassetrin	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål					
Efter 4. klassetrin	Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	1.	Historiske scenarier		Historiske fortællinger		Historisk bevidsthed	
			Eleven kan opnå viden om historie gennem brug af historiske scenarier	Eleven har viden om historiske scenarier	Eleven kan skelne mellem typer af historiske fortællinger	Eleven har viden om særtræk ved historiske fortællinger	Eleven kan forklare, hvorledes de og andre er historieskabte og skaber historie	Eleven har viden om personer og hændelser, der tillægges betydning i historien
Efter 6. klassetrin	Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	1.	Historiske scenarier		Konstruktion og historiske fortællinger		Historisk bevidsthed	
			Eleven kan opstille historiske scenarier for at få indsigt i samfundsforhold i fortiden	Eleven har viden om elementer, der indgår i historiske scenarier	Eleven kan konstruere historiske fortællinger	Eleven har viden om struktur i historiske fortællinger	Eleven kan analysere brug og funktion af fortalt historie	Eleven har viden om særtræk ved fortalt historie
Eleven kan begrunde valg af historiske scenarier til at få indsigt i samfundsforhold i fortiden	Eleven har viden om kriterier for valg af historiske scenarier	Eleven kan forklare historiske fortællingers sammenhæng med fortidsfortolkninger og nutidsforståelser	Eleven har viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolkninger og nutidsforståelser					
Efter 9. klassetrin	Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	1.	Historiske scenarier		Konstruktion og historiske fortællinger		Historisk bevidsthed	
			Eleven kan udlede forklaringer på historiske forhold og forløb ud fra historiske scenarier	Eleven har viden om historiske scenariers funktion	Eleven kan redegøre for sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger	Eleven har viden om sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger	Eleven kan redegøre for brug af fortiden i argumentation og handling	Eleven har viden om funktion af historie i fortid og nutid
					Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte	Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv	Eleven kan diskutere egen og andres historiske bevidsthed	Eleven har viden om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed

Historie

Historiekanon

Ertebøllekulturen

Tutankhamon

Solvognen

Kejser Augustus

Jellingstenen

Absalon

Kalmarunionen

Columbus

Reformationen

Christian 4.

Den Westfalske Fred

Statskuppet 1660

Stavnsbåndets ophævelse

Stormen på Bastillen

Ophævelse af slavehandlen

Københavns bombardement

Grundloven 1849

Stormen på Dybbøl 1864

Slaget på Fælled

Systemskiftet 1901

Kvindes valgret

Genforeningen

Kanslergadeforliget

Augustoprøret og Jødeaktionen 1943

FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder

Energikrisen 1973

Murens fald

Maastricht 1992

11. september 2001